

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 2865/19

לפני: כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט ג' קרא
כבוד השופט ע' גרוסקופף

העותר: ליאור מירזקנדוב

נגד

המשיבים: 1. סגן הפצ"ר
2. קצין השיפוט

עתירה למתן צו על תנאי ובקשה לצו ביניים

בשם העותר: עו"ד מנחם שטאובר

פסק-דין

השופט ע' גרוסקופף:

1. לפנינו עתירה, ולצידה בקשה למתן צו ביניים, בגדרה מתבקשים המשיבים ליתן טעם מדוע לא ישוחרר העותר מעונש המחבוש שהוטל עליו, במסגרת הליך משמעותי מכוח חוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955 (להלן: "חוק השיפוט הצבאי"), בגין אי התייצבותו לשירות צבאי. מהסיבות המפורטות מצאנו כי יש לדחות את העתירה בהעדר עילה להתערבותו של בית משפט זה.

2. לעותר הוצא צו המורה לו להתייצב בלשכת הגיוס לשירות חובה ביום 31.3.2019. העותר לא התייצב בלשכת הגיוס בהתאם לצו האמור וכיום חמישי שעבר, ה- 18.4.2019, נעצר העותר על ידי משטרה צבאית והובא בפני קצין שיפוט בדרגת סא"ל, הוא המשיב 2, לדין משמעותי בגין עבירה על סעיף 94 לחוק השיפוט הצבאי (שכותרתו "העדר מן השירות שלא ברשות").

3. טופס ניהול דין משמעתי לא צורף במלואו לעתירה, אולם מהחלק שכן צורף עולה כי העותר הודה בהליך כי נהג לא כשורה וכדבריו "השתמטתי" וכן "עשיתי טעות ואני מצטער" ונימק זאת בכך ש"ההורים צריכים אותי וכולם תלויים בי". כן מסר העותר כי הוא תכנן להתייצב לשירות צבאי לאחר חג הפסח. קצין השיפוט קבע כי העותר הודה באשמה וכי "בחר לא להתייצב במודע" וגזר עליו 20 ימי מחבוש.

4. ביום 19.4.2019 ערב חג הפסח, שהיה גם ערב שישי, הגיש העותר ערר לפי סעיף 163 לחוק השיפוט הצבאי. על פי הנטען בעתירה, ביום 21.4.2019, יום ראשון, נמסר לב"כ העותר כי הערר נדחה, אך צוין כי החלטה חתומה תוכל להישלח רק לאחר חג הפסח, ועל כן לא נשלחה לעותר ובא כוחו וממילא לא הוגשה לבית משפט זה בגדרי העתירה. עוד נטען בעתירה כי ביום שני, ה- 22.4.2019, פנה העותר לפרקליט הצבאי הראשי בבקשה לבטל את פסק הדין המשמעתי בעניינו, מכוח סמכותו לפי סעיף 168(ב) לחוק השיפוט הצבאי. על פי הנטען בעתירה עוד באותו היום נמסרה לעותר הודעה טלפונית כי הבקשה נדחתה על ידי סגן הפרקליט הצבאי הראשי (לו הואצלה סמכות הפרקליט הצבאי הראשי בהתאם לסעיף 178א(ב) לחוק השיפוט הצבאי).

5. ביום 23.4.2019 הוגשה העתירה שלפנינו. בעתירה נטען כי אין הלימה בין הענישה בהליך המשמעתי לענישה בהליך פלילי, וכי לו היה העותר נשפט בבית דין צבאי במסגרת הליך פלילי הרי שבהתאם למדיניות התביעה הצבאית היה עונשו עומד על מאסר על תנאי בלבד, ולחילופין ימי מאסר בודדים. לפיכך, סבור העותר כי העונש המשמעתי שהושת עליו לוקה בחוסר סבירות קיצוני. כן נטען, כי אף המחוקק עצמו ביקש כי עונשי ההליך המשמעתי יהיו נמוכים משמעותית מאלו של ההליך הפלילי; כי השתת עונשים שונים בהליך המשמעתי לעומת ההליך הפלילי פוגעת בזכות השוויון; כי ענישה בדין משמעתי ללא קביעת "מתחמי ענישה" מביאה להעדר אחידות ופגיעה בשוויון; וכי עונשו של העותר ניתן ללא נימוק וללא התייחסות לנסיבותיו הפרטניות של עותר.

6. דין העתירה להידחות בהעדר עילה להתערבותו של בית משפט זה.

7. הלכה פסוקה היא כי בית המשפט הגבוה לצדק מפקח על חוקיות החלטתו של הפרקליט הצבאי הראשי (ובעניינו – החלטת סגן הפרקליט הצבאי הראשי מכוח הסמכות שהואצלה לו). בעשותו כן, אין בית משפט זה משמש ערכאת ערעור על הפרקליט הצבאי הראשי (בג"ץ 2702/97 פלונים נ' שר הביטחון ו-22 אח', נג(4) 97, 108 (1999); בג"ץ 9003/05 ברגר נ' סגן הפרקליט הצבאי הראשי, פסקה 4 (27.9.2005); בג"ץ 8169/17 קפלינסקי נ' סגן הפרקליט הצבאי הראשי, פסקה 8 (29.10.2017)). אותה הלכה

מוסיפה וקובעת כי התערבותו של בית משפט זה נדרשת רק מקום שבו נפל בהחלטה פגם חמור היורד לשורשו של עניין או שהיה כרוך בה עיוות דין.

8. המקרה שלפנינו אינו נמנה על אותם מקרים יוצאי דופן המצדיקים את התערבותנו בהליכי הדין המשמעתי בצה"ל. כאמור, העותר אינו כופר במעשה שעשה – מעשה שהצדיק הרשעה בדין משמעתי – וטענותיו בדבר ההליך שהתקיים לפני קצין השיפוט נוגעות בעיקרן למספר ימי המחבוש שהושתו עליו, קרי לחומרת העונש, וזאת תוך השוואה להליך פלילי תיאורטי שכלל לא ננקט בעניינו. בכך אין כדי להצדיק התערבות בית משפט זה. ההליך המשמעתי וההליך הפלילי הם הליכים שונים, הנבדלים זה מזה מבחינות רבות (סדרי דין, רישום פלילי, סטיגמה חברתית וכיו"ב), וממילא לא ניתן לגזור "קל וחומר" מהאחד אל האחר, כפי שמבקש העותר לעשות (למען הסר ספק, אין באמירה זו כדי להביע כל עמדה לגוף טענת העותר, לפיה בבית דין צבאי צפוי היה להיות מושת עליו עונש חמור פחות).

9. באשר לטענה בדבר העדר נימוק והתייחסות לנסיבותיו הפרטניות של העותר במסגרת ההחלטות שניתנו בעניינו, הרי שעיון בהחלטת קצין השיפוט מעלה כי הוא נימק הן את הכרעת הדין והן את גזר הדין, הגם שבתמציתיות המאפיינת הליכים משמעתיים. ממילא אין לפנינו עיוות דין המצדיק התערבות. יצוין כי החלטות קצין השיפוט הבכיר וסגן הפצ"ר ניתנו בשל החג באמצעות הטלפון, כאשר העתירה הוגשה בתוך יומיים מהמועד בו נמסרו ההודעות הטלפוניות, בטרם הייתה שהות לגורמים הללו להעביר החלטה בכתב.

10. סוף דבר, אין המדובר במקרה המקים עילה להתערבותו של בית משפט זה. העתירה נדחית בזאת. משלא נתבקשה תשובה אין צו להוצאות.

ניתן היום, י"ט בניסן התשע"ט (24.4.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט